

Přehled vybraných informací a zajímavostí ze zahraničí

(s důrazem na hodnocení kvality ve vzdělávání)

listopad 2014

| Zpráva Spolkové vlády na téma zaměstnanost a vzdělání

Migrationsbericht zum Thema Arbeit und Ausbildung

Die Süddeutsche Zeitung | 29.10.2014

Zmocněnkyně pro záležitosti imigrantů Aydan Özoguzová představila Spolkové vládě zprávu o stavu imigrantů, která byla zaměřena na vzdělávání a zaměstnanost imigrantů a vliv sociálního původu na úspěšnost při vzdělávání.

Podíl mladistvých zahraničního původu bez vyučení nebo střední školy je stále mnohem vyšší než u rodilých Němců (30,5 % vs. 10,9 %). Zmocněnkyně doporučuje odstranit diskriminaci v odborném vzdělávání. Uchazeči s turecky nebo arabsky znějícím jménem jsou údajně diskriminováni už během náborové fáze. Důvod horšího prospěchu dětí ze sociálně slabšího prostředí leží v chybějící etnické diverzitě pedagogů a v učebních materiálech. Zpráva rovněž kritizuje „zakořenělé negativní stereotypy pedagogů“.

Počet studujících imigrantů sice stoupá, avšak zanechávají studia mnohem častěji než Němci.

S 18,3 procenty populace tvoří početně největší imigrační skupinu Turci, na druhém místě jsou Poláci s 9,4 procenty.

| Zdroj: <http://www.sueddeutsche.de/karriere/migrationsbericht-zum-thema-arbeit-wer-mehmet-heisst-hat-es-schwer-bei-der-jobsuche-1.2196397>

| Strategie velikosti školy

School Size Policies

OECD iLibrary | 03.11.2014

Nedávný ekonomický a politický vývoj posunul faktor velikosti školy do centra úvah o efektivitě výuky. Tyto diskuze nabývají na důležitosti zejména v odlehlých a venkovských oblastech, kde bývá často zpochybňována existence jednotlivých škol. Navzdory důležitosti této otázky je odborná literatura k danému tématu nejednoznačná a nedostatečná. Cílem předkládaného přehledu literatury je překlenuvat různé názorové proudy a popsat existující praxi v různých zemích. Zároveň se snaží rozebrat klady a zápory spojené s různou velikostí škol. Speciálním tématem je konsolidace školy za podmínek klesajícího počtu nově zapsaných žáků. Popsány jsou i různé mechanismy, které ovlivňují kvalitu a účinnost škol.

| Zdroj: http://www.oecd-ilibrary.org/education/school-size-policies_5jxt472ddkjl-en

| Georgia (USA) zavádí systém Milestones pro hodnocení žáků

Georgia Milestones to assess student learning

Georgia Ledger News | 12.11.2014

Ministerstvo školství státu Georgia zavede na jaře 2015 do škol *program hodnocení Milestones*. Testy jsou navrženy tak, že žák nejen zodpoví otázku, ale navíc i naznačí, proč takto odpověděl. Podle ministerstva budou testy od žáků vyžadovat více kritického myšlení a písemného vyjádření, než tomu bylo u testů předchozích. Rodiče jsou odrazováni od porovnávání skóre s předchozími testy, protože standardy se zpřísnily. Program Milestones se netýká jen základních škol. V jeho rámci se bude testovat na středních školách (high school) literatura a kompozice, americká literatura a kompozice, algebra, analytická geometrie, fyzika, biologie, americká historie a ekonomie.

Smyslem zaváděného hodnoceního systému je poskytnout informace o tom, jak žáci a studenti zvládají státem přijaté obsahové standardy v jazycích, matematice, přírodovědných předmětech a sociálních vědách. Rodiče, veřejnost i političtí činitelé, včetně místních školských úřadů a správ, mohou výsledků využít jako barometru kvality vzdělávání ve státě Georgia.

| Zdroj: http://www.ledgernews.com/news/weekly_news/georgia-milestones-to-assess-student-learning/article_84950644-69b5-11e4-ab8f-1f97e8dc6c92.html

TESTOVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ VE SVĚTĚ

 NĚMECKO | Testování VERA

VERA je zkratka pro „*Vergleichsarbeiten*“. Od školního roku 2007/2008 se jí účastní všechny spolkové země, od školního roku 2009/2010 i Jižní Tyrolsko a německy mluvící obyvatelé v Belgii.

VERA sleduje stav znalostí ve 3. a 8. třídách v německém jazyce a v matematice (v 8. třídách i v anglickém a francouzském jazyce) a vztahuje je ke vzdělávacím standardům dohodnutým ministerstvem školství a kultury. Pomocí testování VERA se porovnávají různě zaměřené vzdělávací cíle lišící se od jedné země ke druhé. Testování VERA vzniklo po nelichotivých výsledcích německých školáků v PISA 2000. VERA sleduje následující cíle: rozvoj vyučovacích metod, zlepšování přesnosti diagnostiky, zajištění a rozvoj standardů, zdroj informací pro interní a externí evaluaci, doplňující informace pro školní poradenství a školní inspekci, doplňující informace pro rodičovskou poradnu.

VERA se provádí ve všech zemích v centrálně stanovený termín: zvláště pro 3. a zvláště pro 8. třídy. Žáci dostanou k písemnému vyplnění standardizované úlohy, které mají v předepsaném čase vypracovat. Třídní či předmětoví učitelé je vyhodnotí a výsledky doplněné o sociodemografické údaje předají v anonymní formě na internetové portály jednotlivých zemí. K vyhodnocení dojde na univerzitách nebo agenturách pro kvalitu a zde jsou stanoveny úrovně jednotlivých žáků. K tomu je k dispozici statistický přehled a zastoupení žáků na jednotlivých úrovních vzhledem ke třídě, škole, nebo spolkové zemi.

Přesné prováděcí směrnice jsou v kompetencích jednotlivých zemí, které například určují stupeň závaznosti provádění testů nebo povinně se účastníci druhy škol.

Zdroj: [http://de.wikipedia.org/wiki/VERA_\(Vergleichsarbeiten_in_der_Schule\)](http://de.wikipedia.org/wiki/VERA_(Vergleichsarbeiten_in_der_Schule))

- ✓ Kromě celoněmeckých srovnávacích testů probíhá v sousedním Sasku i vlastní testování žáků. Současnou situaci ohledně saského testování popisuje brožura vydaná na Saechsisches Bildungsinstitut nazvaná „*Kompetenztests an saechsischen Schulen*“.

Více na: <https://publikationen.sachsen.de/bdb/artikel/14476>

 VELKÁ BRITÁNIE**| Čtyřleté děti budou testovány před zahájením školní docházky**

Four-year-olds to be tested within days of starting school

Telegraph | 27.03.2014

V roce 2014 došlo ve Velké Británii k převratným změnám systému zkoušek a výkonnostního žebříčku škol na všech stupních státního vzdělávacího systému. Britské ministerstvo školství plánuje od roku 2016 zavést testování čtyřletých dětí. Přibližně 600 000 dětí projde v roce 2016 základními testy čtenářské a matematické gramotnosti (*basic literacy and numeracy tests*). Výsledky tohoto výchozího hodnocení umožní sledovat pokrok vzdělávání žáka během sedmiletého období, na jehož konci bude žák v 11 letech skládat formální **zkoušky SAT** (*SATs exams*).

V rámci rozsáhlé reformy systému zkoušek přibude pro sedmileté žáky k již existujícím zkouškám ze čtení a matematiky zavedeno nové, externě zadávané testování pravopisu, interpunkce a gramatiky.

Dále bylo dohodnuto, že:

- ✓ zkoušky SAT pro 11leté žáky budou na konci primárního stupně základní školy významně ztiženy tak, aby byly v linii se zavedením nového národního kurikula vládou.
- ✓ Na prvním stupni bude vyžadováno, aby 85 % 11letých žáků dosáhlo alespoň minimálních standardů (v současnosti je to 65 %). Tam, kde se to nezdaří, dojde k výměně vedení.
- ✓ Stávající výkonnostní žebříčky škol, které jsou založeny na počtu žáků dosáhnuvších známky A, B

nebo C, budou zrušeny, aby nedocházelo k přílišnému zaměření se na „hraniční“ žáky dosahující známky C.

- ✓ Žáci druhého stupně budou posuzováni podle průměru z 8 předmětů, včetně anglického jazyka a matematiky, a stejně tak i jejich relativní pokrok mezi 11. a 16. rokem.
- ✓ Střední školy budou zveřejňovat data o výkonnosti žáků včetně počtu náctiletých, kteří ze SŠ nastupují rovnou do zaměstnání nebo na VŠ.

Změny vycházejí z obav, že příliš mnoho škol může obejít systém tím, že bude podporovat snadné předměty nebo se soustředí na „hraniční“ žáky, aby zlepšily své postavení v žebříčku škol.

Britský ministr školství David Lewis prohlásil: „Nově zaváděný systém podpoří vyšší úroveň standardů, odstraní zatajování a obcházení nedostatků ve vzdělávání, které některé školy praktikují, naopak poskytne podporu a důvěru těm školám, na nichž se vzdělávají žáci ze sociálně komplikovanějšího prostředí, jejichž výsledky tyto školy přes veškerou snahu nedovedou výrazněji zlepšit.“

Výsledky výchozí hodnocení předškoláků nebudou zveřejněny v celostátních žebříčcích škol.

Zdroj: <http://www.telegraph.co.uk/education/educationnews/10727140/Four-year-olds-to-be-tested-within-days-of-starting-school.html>

Přehled v současnosti povinných standardizovaných testů v anglických a irských školách všech stupňů je dostupný na webových stránkách National Council for Curriculum and Assessment: <http://ncca.ie/en>.

SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ

| Testování NAEP – základní přehled o systému testování / podklady z listopadu 2014

Ministerstvo školství USA (The U.S. Department of Education) vyžaduje, aby veřejné i soukromé školy podstupovaly každé čtyři roky celostátní standardizované **testování NAEP** (*National Assessment of Education Progress*). Testování jsou žáci a studenti ve 4., 8. a 12. třídách, testy slouží k posouzení dosaženého pokroku ve vzdělávání, konkrétně v těchto oblastech: matematika, čtení, přírodověda, psaní, výtvarná a hudební výchova, občanská nauka, ekonomie, zeměpis, historie USA a od začátku roku 2014 také technologická a strojírenská gramotnost. Výsledky jednotlivců žákům předávány nejsou. V každém kole se testování účastní cca 10 % namátkově vybraných škol.

Zatímco veřejné školy musejí výsledky NAEP zveřejňovat, soukromým školám je dovoleno držet výsledky v tajnosti. Některé soukromé školy však výsledky zveřejňují v rámci svého marketingu.

Kromě testování NAEP má většina veřejných škol povinnost podstupovat testy na úrovni jednotlivých států. Po soukromých školách to vláda nevyžaduje, některé z nich si však testování z mnoha důvodů volí dobrovolně, např. pro porovnání úrovně s jinými školami, anebo s ohledem na skutečnost, že rodiče potenciálních žáků mohou výsledky těchto testů vyžadovat při rozhodování, zda své děti do takové školy pošlou. V případě dosažení výsledků lepších, než je tomu na veřejných školách, jde o pozitivní formu sebeprezentace.

Obecně se však soukromé školy standardizovaným testům spíše vyhýbají, neboť zastávají hodnoty, které jsou s testováním ve zdánlivém rozporu: podporu individuality a široce zaměřený rozvoj. Mnoho odborníků na vzdělávání také argumentuje tím, že standardizované testování má řadu dalších nedostatků.

I studenti soukromých škol, kteří se neúčastní standardizovaného testování, se pravděpodobně budou muset podrobit největšímu testu ze všech dosavadních - **testu SAT**. Ten zkoumá studentovy schopnosti uspět na vysoké škole a je požadován většinou univerzit před přijímacím řízením. Pro studenty soukromých škol může být při vyplňování SAT překážkou jejich dosavadní nezkušenost s prováděním standardizovaných testů, i když studenti soukromých škol si zatím při vyplňování SAT vedou lépe než studenti ze škol veřejných.

Zpracováno dle: <http://nces.ed.gov/nationsreportcard/about/>; <http://sat.collegeboard.org/home>

Ucelený přehled standardizovaných testů v USA nalezneme na webových stránkách Wikipedie: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_standardized_tests_in_the_United_States

Seznam použitých zdrojů:

[http://de.wikipedia.org/wiki/VERA_\(Vergleichsarbeiten_in_der_Schule\)](http://de.wikipedia.org/wiki/VERA_(Vergleichsarbeiten_in_der_Schule))

<http://nces.ed.gov/>

<http://sat.collegeboard.org/home>

www.oecd-ilibrary.org/

www.ledgernews.com

www.sachsen.de

www.sueddeutsche.de

www.telegraph.co.uk